



*** Балғын бөбек ақыл – ойдан нәр алған,
Айтты суға, ағып тұрған краннан:
- Сен қайдансың? Неден пайда болғансың?
- Мұхиттанмын, мен мұхиттан жаралғам!
Сосын бөбек ақыл – ойдан нәр алған,
Көк орманда жасыл – желек оралған.
- Сен қайдансың? – деп сұрады шықтан бір.
- Мұхиттанмын, мен мұхиттан жаралғам!
- Сен, газды су, көпіршік боп таралған,
- Біліп қой, дос, мен шалғайдан келгенмін.
- Мұхиттанмын, мен мұхиттан жаралғам!
Балғын бөбек ақыл – ойдан нәр алған,
Боз тұманнан, бұталарға оралған.
- Сен қайдансың? – деп сұрады, ол айтты:
- Мен де, досым, Көк мұхиттан жаралғам!
Ғаламат па? Болмаңыздар шүбәлы,
Бозғылт тұман, мама бұлттар шұбады.
Ішкен шайың, қырау мен шық, әр тамшы,
Барлығы да мұхиттан боп шығады!**



Гидросфера және оның құрамдас бөліктері

*** Сабақтың тақырыбы:**

*7.3.3.1. Гидросфера және оның құрамдас бөліктерін ажырату.

*7.1.1.3. Географиялық дерек көздерімен жұмыс істеу.

* **Сәбақтың мақсаты:**

- ✓ Судың тіршілік көзі екенін ұғынып, қастерлеу.
- ✓ Мұхиттарды қолдануға байланысты кеме қатынасы салаларының маңызын анықтау
- ✓ Электрэнергетикасының тиімді ресур екенін түсіну

Айқындалмаған мақсатымыз:

- * Гидросфера ұғымын біледі және құрамдас бөліктерін ажырата алады
- * Суреттер, фотосуреттер арқылы гидросфераның, мұхиттың құрамдас бөліктерінің анықтамасын айта алады.
- * Картаны қолдана отырып, кескін картаға дүниежүзі бөліктерін сыза алады, мұхиттарды сипаттай алады, мұхиттарды салыстыру арқылы диаграмма сыза алады.

*** Жетістік критерийі:**

- * Гидросфера және оның құрамдас бөлігін туралы есімізге түсіру
- * Терминдермен жұмыс: анықтамасы талдау.
- * Мұхит қалай пайда болды деген сұраққа бейнетаспа негізінде жауап беру
- * Дүниежүзілік су айналымын бейнетаспа негізінде жеке талдау.
- * Гидросфераның маңызы мен құрамдас бөліктерін топтық жұмыс арқылы игеру
- * Әлем бойынша круиз жасау

*** Сабақ жоспары:**



Есіңе түсір!



Гидросфера дегеніміз не?

Гидросфера құрамдас бөлігіне
не жатады?

Гидросфераның маңызы?

- * Мұхит
- * Мұздық
- * Жер асты сулары
- * Көлдер
- * Өзендер
- * Бұғаз
- * Шығанақ
- * Түбек
- * Теңіз
- * Батпақ

* Терминдермен жұмыс:

- * **1. Тынық мұхиты:** Беринг теңізі, Аляска шығанағы, Жаңа Гвинея аралы
- * **2. Үнді мұхиты:** Араб теңізі, Бенгалия шығанағы, Мадагаскар аралы
- * **3. Атлант мұхиты:** Кариб теңізі, Мексика шығанағы, Исландия аралы, Гибралтар бұғазы.
- * **4. Солтүстік Мұзды мұхит:** Жаңа Жер аралы, Беринг бұғазы, Франц Иосиф жері

* **Топқа жіктелу**

* Мұхит қалай пайда болды?



* *Бейнетаспа*
<https://twig-bilim.kz/learning-materials/weather-water-400/>

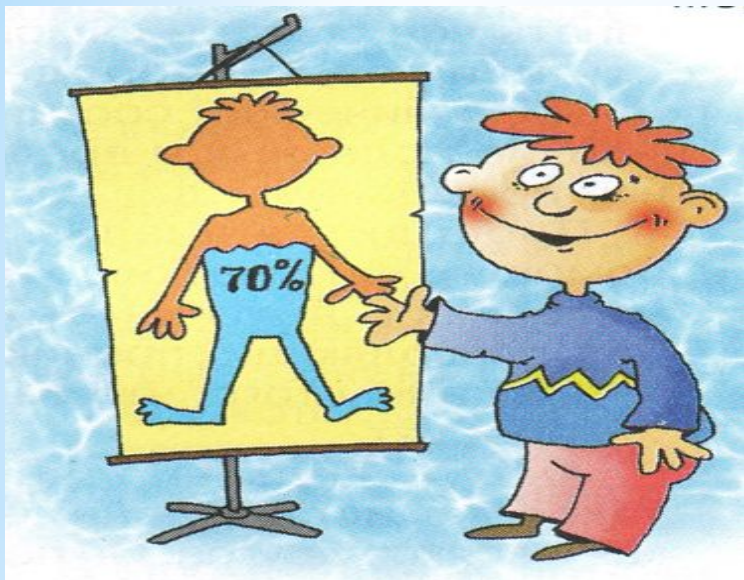
- * Жер қашан пайда болды?
- * Қандай атомдар негізінде газ күйіндегі су түзілді?
- * Газ күйіндегі су ненің әсерінен жауынға айналды?
- * Ғалымдардың пікірінше жерге судың екінші жартысы қайдан келуі мүмкін?

*** Бейнетаспаға
байланысты
сұрақтар:**

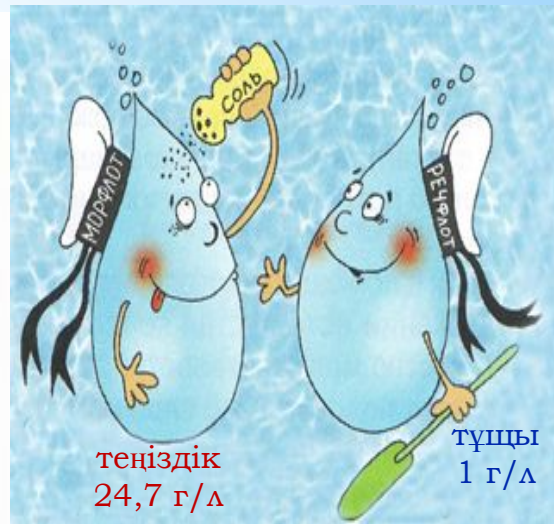


*Кім жүрік?

Гидросфера - СУ



Жердің су қабаты



Мұхит суы

96,5%

Мұздықтар

1,8%

Жер асты сулары

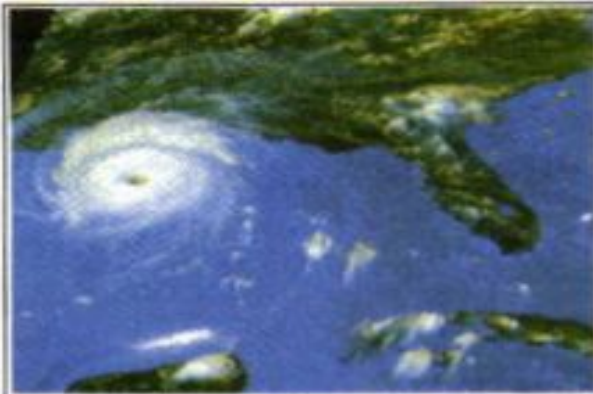
1,7%

Өзен, көл және батпақтар

0,01%



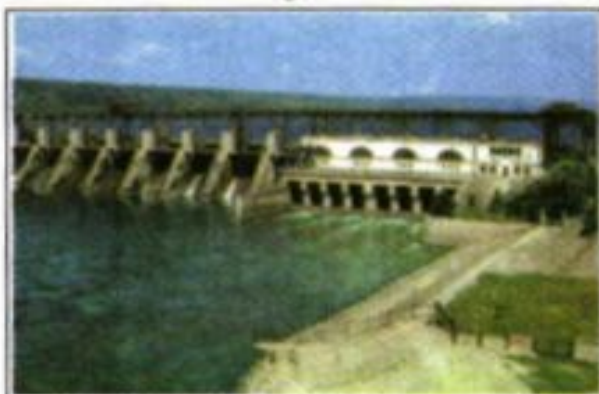
Тірі ағзалардың тіршілігі үшін жағдай жасайды



Климаттың қалыптасуы



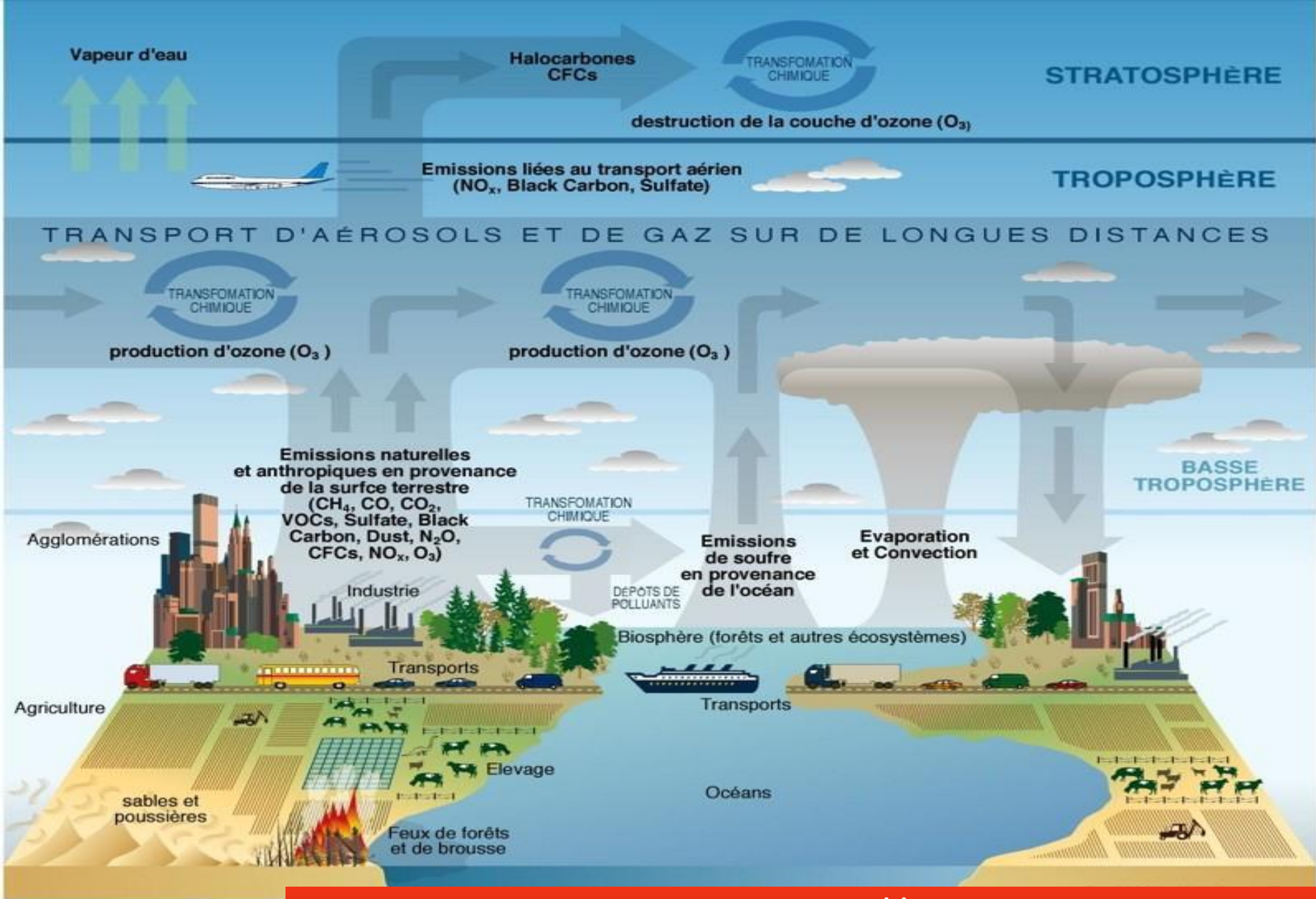
Тау жыныстарының қалыптасуы



Адам шаруашылығы үшін жағдай жасайды



Жер бедерінің қалыптасуына ықпал етеді



ГИДРОЛОГИЯЛЫҚ АЙНАЛЫМ

- * Булану дегеніміз не?
- * Конденсация дегеніміз не?
- * Транспирация дегеніміз не?
- * Су айналымы дегеніміз не?
- * Су айналымы жер ғаламшарында қанша рет қайталаған?

*** Бейнетаспаға
байланысты
сұрақтар:**



*Кім жүрік?

- * **1 тапсырма:** стакандардағы судың дәмін көру, ыдыстағы қардың еру үдерісін бақылау арқылы гидросфераның маңызын анықтау.
- * **2 тапсырма:** Терминдерге түсінік беру.
- * **3 тапсырма:** гидросфераның құрамдас бөлігіне шеңберлі диаграмма жасау.

* **Топтық жұмыс**

Аты -жөні	Тәжірибе мен тапсырма негізінде гидросфера маңызын анықтады	Гидросфераның құрамдас бөлігін дұрыс анықтады	Оқу және жеткізу дағдысы дұрыс болды

***Топтық бағалау**

- * Әлем бойынша круиз жасау
- * Кескін картаға нүктелер бойынша теңіздер мен мұхиттарды кесіп өту арқылы әлем бойынша саяхат жасау.

*** Жеке жұмыс:**



***Бағалау: жетті немесе
талшынды**

* **Сабақты бекіту:** суреттер арқылы гидросфераның құрамдас бөліктерін талдаңыз.



Көл-озеро



* Теңіз-море



* Шығанақ-залив



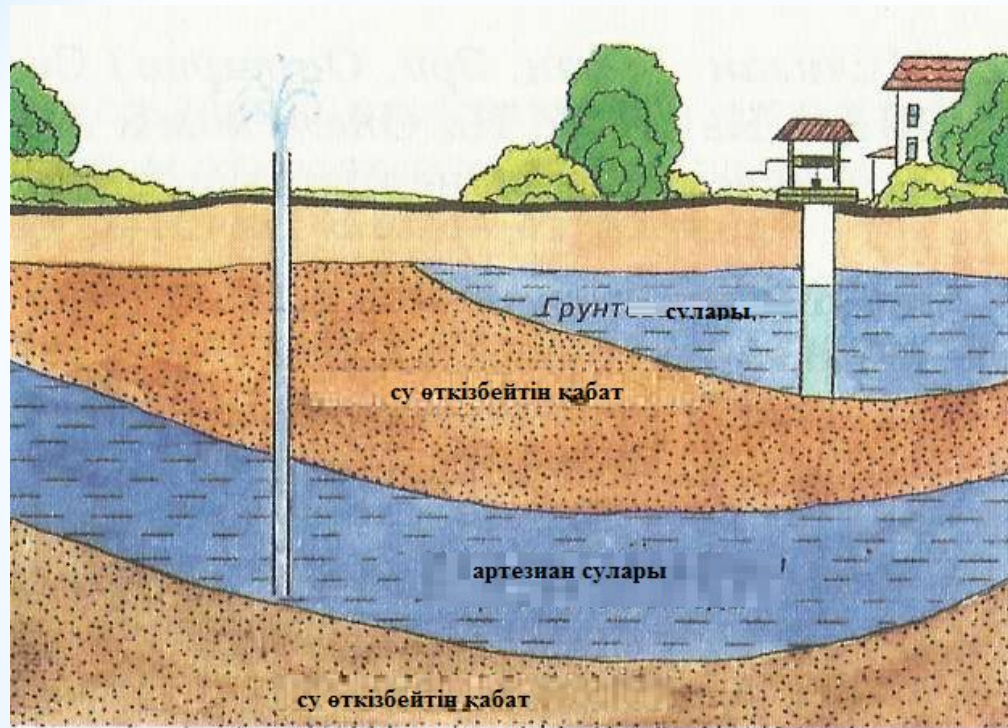
* Бұғаз-пролив



* Мұздық-ледник



* **Батпақ-болото**



* Жер асты сулары- ПОДЗЕМНЫЕ ВОДЫ

- * Қандай биіктіктен көріндік?
- * Биіктіктерге көтерілуде қиындықтар болды ма?
- * Ең жеңіл болғаны қайсысы?
- * Нені өзгертер едім?



* **Рефлексия**

* Гидросфераның құрамдас бөліктеріне сипаттама жазу. Мысалдар келтіру.

*** Үй тапсырмасы:**

- * <https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B8%D0%B4%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B0>
- * <http://kitaphana.kz/ka/downloads/referatu-na-kazakskom/230-geografia/4202-2012-03-14-05-54-43.html>
- * *География. Материктер мен мұхиттар. Изд. Атамұра, 2012*
- * <https://twig-bilim.kz/film/the-water-cycle-5466/>
- * <https://twig-bilim.kz/learning-materials/weather-water-400/>
- * https://cdn-media.twig-world.com/lm-new3/kz/earth_science/weather/water/KKTwig_%D0%A1%D1%83.pdf
- * http://asyl-bilim.kz/load/p_nder/ehkologija/ehkologija_gidrosfera/7-1-0-1465

*** Пайдаланған
сілтемелер:**